

بررسی نقش شهادت شهود و قواعد حاکم بر آن در حقوق ایران

علیرضا معزی نیا

کارشناسی ارشد حقوق گرایش خصوصی، دانشگاه قزوین، ایران

چکیده

شهادت عبارت است از اخبار صحیح از وقوع امری در دادگاه جهت اثبات آن و از جمله ادله اثبات جرایم شهادت شهود بوده، در حقوق جزای ایران دو نوع شهادت پیش بینی شده: شهادت شرعی و غیر شرعی اولی مستلزم اوصافی چون: بلوغ، عقل، عدالت، طهارت مولد و ایمان برای شاهد می باشد. اما شهادت غیر شرعی دارای چنین اوصافی نبوده و قدرت اثباتی دومین نوع شهادت، طبیعتاً کمتر از اولی می باشد. در حدود قصاص شهادت شرعی در اثبات این جرایم موضوعیت داشته و در مواردی که علم قاضی نیز از ادله اثبات جرایم ذکر شده می تواند در باب طریقیّت مطرح گردد. شرایط فقهی شهادت سخت و دشوار بوده و تحقیق آن مطابق با جامعه امروزی مستلزم احراز شهادت عدالت شاهد در درجه اول می باشد. شهادت در حقوق جزای ایران و فقه یک تکلیف بوده نه حق و این تکلیف در پاره ای از موارد از زنان ساقط شده که هر چند در بادی امر چنین به نظر می رسد که حقوقی از زنان زایل شده ولی با بررسی در عمق موضوع باید درک گردد که آیا چنین بوده یا قانونگذار جزایی با الهام از فقه جزایی شیعه حقوق بیشتری به آنان اعطا و آنان را از ادای تکلیف معزول می دارد. هدف از این تحقیق بررسی شهادت به عنوان یکی از ادله اثبات دعوی جزایی در حقوق کیفری ایران و جایگاه آن در فقه و همچنین بررسی شرایط شهادت و بررسی تشریفات استماع شهادت و وظایف شاهد از منظر فقه و حقوق جزای ایران و همچنین شهادت زنان می باشد. روش تحقیق به صورت کتابخانه ای بوده، با استفاده از کتب موجود در این زمینه و مطالعه مقالات موجود در سایت های مختلف حقوقی، صورت پذیرفته است.

واژه‌های کلیدی: شهادت، شاهد، اماره، شراسط شهادت، اعتبار شهادت، فقه

مطالعات علوم سیاسی، حقوق و فقه

دوره ۷، شماره ۱، بهار ۱۴۰۰، صفحات ۱۸۴-۱۷۰